

Juryrapport vertaalwedstrijd BONARDI 2018

Te vertalen tekst: 'La caccia al tesoro', een kort verhaal van Marco Lodoli

Er waren vier belangrijke criteria bij het beoordelen van de vertalingen:

1. De Nederlandse tekst moet lezen als een niet-vertaalde tekst, oftewel, je mag het oorspronkelijk Italiaans er niet doorheen lezen.
2. Het rijm: er staan en aantal 'speurtochtaanwijzingen' in. Het daarin gebruikte rijm is van essentieel belang en dient dan ook in de vertaling terug te komen.
3. Het gebruik van de werkwoordstijden. Lodoli wisselt de *passato prossimo* af met de (veelal beschrijvende) *imperfetto*. In het Nederlands gebruiken we voor beide tijden meestal de onvoltooid verleden tijd. Het gebruik van de voltooid tegenwoordige tijd leidt vaak tot een houteriger tekst.
4. In de brontekst komt het woord *pattino* (een soort bootje) voor. Sommige vertalers lazen hier *páttino* (schaats). Uit de context (strand) hadden de vertalers kunnen en moeten opmaken dat het hier zeker geen schaats betrof.

De winnende tekst, van de hand van het 'collettivo del sabato', springt er met name uit door het vloeiende gebruik van de werkwoordstijden. Ook het rijm is gehandhaafd. De realia (liceo Giulio Cesare; il Batticuore) zijn vertaald naar het Nederlands, al merkte een van de deelnemers na de bespreking terecht op dat je in Nederland niet zo snel een Julius Caesarlyceum zult vinden. De vertaling leest zeker naar het eind toe net zo vlot als het origineel, de vertalers hebben de diepere betekenis goed begrepen.

Op de winnende vertaling is ook wel het een en ander af te dingen: zo is de titel bijvoorbeeld vertaald als 'De jacht op de schat' waar het mijns inziens 'De speurtocht' zou moeten zijn, en lopen de rijmende aanwijzingen ritmisch niet allemaal even lekker. Maar dat laat onverlet dat de winnende vertaling over het geheel genomen boven de rest uitstak, al ontbrak het in een aantal van de andere ingezonden vertalingen ook zeker niet aan goede en leuke vertaalfondsten.

Yond Boeke, 26 maart 2018